

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВОВИЙ ІНСТИТУТ ПРАВА ТА
ІННОВАЦІЙНОЇ ОСВІТИ
КАФЕДРА ПСИХОЛОГІЇ ТА ПЕДАГОГІКИ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПСИХОЛОГІЯ СЕКСУАЛЬНОСТІ ТА КРИМІНАЛЬНА
СЕКСОЛОГІЯ»

Рівень вищої освіти: *перший(бакалаврський)*

Галузь знань: *05 Соціальні та поведінкові науки*

Спеціальність: *053 «Психологія»*

Освітня програма: *«Психологія»*

Статус навчальної дисципліни: *вибіркова*

Мова навчання *українська*

Дніпро – 2023

ЗАТВЕРДЖЕНО

Навчально-методичною радою
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
Протокол від 31.08.2023 № 12

СХВАЛЕНО

Вченою радою навчально-
наукового інституту/факультету
Протокол від 29.08.2023 № 1

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньої програми «*Психологія*»

_____
(підпис)

Корнієнко В.В.
(ім'я та прізвище)

Розглянуто на засіданні кафедри психології та педагогіки Навчально-наукового
інституту права та інноваційної освіти
Протокол від 28.08.2023 № 1

*Психологія сексуальності та кримінальна сексологія // Робоча програма
навчальної дисципліни. – Дніпро : Дніпропетровський державний університет
внутрішніх справ, 2023. – 10 с.*

РОЗРОБНИК:

Корнієнко В.В., д. психол. н., доцент кафедри психології та педагогіки

РЕЦЕНЗЕНТИ:

1. Професор кафедри психології, ВПНЗ Дніпропетровського гуманітарного
університету, доктор психологічних наук, Самойлов О.С.
2. Професор кафедри загальної та соціальної психології ДНУ імені Олеся
Гончара, доктор психологічних наук, професор Батраченко І.Г.

**Лист оновлення та перезатвердження робочої програми навчальної
дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри, протокол – розробника РПНД	Зміст змін	Підпис завідувача
20 /20			
20 /20			
20 /20			
20 /20			
20 /20			

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни
	заочна форма здобуття вищої освіти
Кількість кредитів ЄКТС	4
Загальна кількість годин:	120 год
Рік підготовки:	2
Семестр:	3
Лекції	6 год
Семінарські	2 год
Практичні	2 год
Самостійна та індивідуальна робота	110 год
Підсумковий семестровий контроль:	Залік

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

Метою вивчення дисципліни є: з'ясування предмету та завдання сексології як науки; ознайомлення студентів з історією розвитку психології, сформування наукового бачення у студентів проблеми норми та патології у сексології; ознайомлення з основними напрямками дослідження проблеми порушень психосексуального розвитку у чоловіків і жінок.

Очікувані результати навчання

Програмні результати навчання (РН)	
ПРН1	Знання та розуміння основних концепцій, теорій, проблем філософії й методології науки, змісту сучасних філософських дискусій з проблем розвитку суспільства та освіти.
ПРН5	Знання та розуміння основних норм, прийнятих науковою спільнотою, з урахуванням міжнародного досвіду спілкування; здійснення особистісний вибору в морально-ціннісних ситуаціях, що виникають у професійній сфері діяльності.
ПРН11	Вміння застосовувати методи і засоби дослідницької діяльності педагога; володіння способами збору, систематизації та обробки інформації, інтерпретацією отриманих результатів, вивчення та застосування педагогічної спадщини і досвіду роботи педагогів-новаторів, робити висновки.
Загальні компетентності (ЗК) бакалавра з психології та педагогіки	
ЗК1	Здатність проектувати і здійснювати комплексні дослідження на засадах системних філософських знань принципів та інструментарію сучасного наукового пізнання, його соціокультурної обумовленості та полідисциплінарного характеру.
ЗК2	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі і знань про природу і суспільство, та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового образу життя.
ЗК3	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями
ЗК7	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
ЗК8	Здатність до володіння культурою наукового дослідження в галузі освіти; використання у дослідженні новітніх інформаційно-комунікативних технологій.
ЗК12	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел
Спеціальні професійні компетентності бакалавра з психології та педагогіки	

СК1	Здатність оперувати науковими засадами психології: теоретичними, методологічними, емпіричними.
СК5	Здатність самостійно розробляти та запроваджувати психологічну методологію, що базується на результатах наукових досліджень та міжнародних стандартах
СК9	Здатність обирати оптимальні методи і способи наукового психологічного пізнання.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

Тема 1. Вступ до психології сексуальності. Загальні уявлення про сексуальність.

Предмет психології сексуальності. Методи психологічного дослідження сексуальності. Технічне забезпечення психологічних досліджень сексуальності. Етичні проблеми дослідження сексуальності. Міждисциплінарні зв'язки психології сексуальності.

Тема 2. Історія становлення сексуальності як науки Доісторичний етап вивчення сексуальності. Спостереження і накопичення знань із проблем сексуальності. Розуміння сексуальності у Давній Греції. Особливості сексуальності у Давньому Римі. Питання сексуальності у культурі давніх слов'ян. Сексуальність у давньокитайській культурі. Нагромадження досексологічних знань із психології сексуальності. Формування сексологічних знань із психології сексуальності. Розвиток вітчизняних досліджень сексуальності.

Тема 3. Методи психологічного дослідження сексуальності

Метод конкретних випадків. Опитування. Демографічні викривлення. Недостовірність інформації. Спостереження. Метод безпосереднього спостереження.

Тема 4. Етичні проблеми дослідження сексуальності.

Інтимність сексуальної сфери людини. Американська психологічна асоціація (American Psychological Association, APA), Американська медична асоціація (American Medical Association, AMA). Товариство наукового вивчення сексуальності (Society for the Scientific Study of Sex, SSSS). Етичні кодекси (систему правил) для дослідників сексуальності людини. Етичні правила вимагають від психолога не змушувати людей до участі в дослідженнях. Збереження благополуччя, гідності, прав, здоров'я і безпеки досліджуваних людей.

Тема 5. Анатомо-фізіологічні основи сексуальності людини

Стать людини та особливості її формування. Статевий диморфізм. Анатомія та фізіологія статевого апарату. Фізіологія репродуктивної функції. Нейрогуморальна регуляція статевої функції. Цикл сексуальної реакції. Копулятивний цикл.

Тема 6. Вікові особливості сексуальної поведінки

Сутність та особливості сексуальної поведінки. Статевий потяг і статеве бажання. Статевий темперамент. Основні форми статевого життя людини. Рекреація.

Тема 7. Соціокультурні та психологічні аспекти жіночої і чоловічої сексуальності

Соціокультурні аспекти жіночої і чоловічої сексуальності. Психологічні аспекти жіночої і чоловічої сексуальності. Стимуляція статевого збудження.

Тема 8. Сексуальна поведінка: норма та патологія.

Сексуальна норма. Сутність сексуальних розладів. Причини виникнення сексуальних розладів. Основні види сексуальних розладів

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

Структура навчальної дисципліни наведена у додатку 1.2.

Додатки 1.2, 1.3. (оновлюється щорічно).

Форма підсумкового контролю успішності навчання

Підсумковий контроль – це перевірка рівня засвоєння знань, навичок, вмінь та інших компетентностей за певний період навчання (навчальний семестр, навчальний рік).

З навчальної дисципліни «Психологія сексуальності» передбачено:
- для заочної форми навчання – залік.

Критерії та засоби оцінювання успішності навчання

Критерієм успішного проходження Здобувачем підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни. Мінімальний пороговий рівень оцінки визначається за допомогою якісних критеріїв і трансформується в мінімальну позитивну оцінку використовуваної числової (рейтингової) шкали.

За результатами аудиторної роботи здобувач денної форми навчання має отримати максимальну кількість 30 балів (кожне заняття оцінюється за п'ятибальною шкалою); за результатами самостійної роботи – 15 балів та за результатами індивідуальної роботи – 15 балів. Таким чином бали за поточний контроль (40-60 балів). Бали за результатами успішного складання заліку (20-40 балів).

За результатами аудиторної роботи здобувач заочної форми навчання має отримати максимальну кількість 20 балів (кожне заняття оцінюється за п'ятибальною шкалою); за результатами самостійної роботи – 30 балів та за результатами індивідуальної роботи – 10 балів. Таким чином бали за поточний

контроль: 40-60 балів. Бали за результатами успішного складання заліку: 20-40 балів.

Максимальна кількість балів з дисципліни: 100 балів.

Для навчальної дисципліни «Клінічна психологія» засобом діагностики знань (успішності навчання) виступає залік.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ECTS	
	З а л і к	Екзамен/ диференційований залік	О ц і н к а	Пояснення
90-100	з а р а	Відмінно	A	«Відмінно» - теоретичний зміст курсу засвоєний у повному обсязі; сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені РПНД, виконані в повному обсязі.
83-89	х о в а н о	Добре	B	«Дуже добре» - теоретичний зміст курсу засвоєний в повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені РПНД, виконані, якість виконання більшості з них оцінена кількістю балів, близько до максимальної.
75-82			C	«Добре» - теоретичний зміст курсу засвоєний цілком; в основному сформовані практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені РПНД, виконані, якість виконання жодного з них не оцінена мінімальною кількістю балів, деякі види завдань виконані з помилками.
68-74		Задовільно	D	«Задовільно» - теоретичний зміст курсу засвоєний не повністю; але прогалини не носять істотного характеру; в основному сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; більшість передбачених РПНД навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань містять помилки.
60-67	E		«Достатньо» - теоретичний зміст курсу засвоєний частково; не сформовано деякі практичні навички роботи; частина передбачених РПНД навчальних завдань не виконані або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального.	
35-59	н е з а р а х о в а н о	Не задовільно	FX	«Умовно незадовільно» - теоретичний зміст курсу засвоєний частково; не сформовані необхідні практичні навички роботи; більшість навчальних завдань не виконано або якість їх виконання оцінено кількістю балів, близько до мінімальної; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання).
1-34	в а н о		F	«Безумовно незадовільно» - теоретичний зміст курсу не засвоєний; не сформовані необхідні практичні навички роботи; всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки або не виконані взагалі; додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не призведе до значного підвищення якості виконання навчальних завдань.

**Інструменти, обладнання та програмне забезпечення,
використання яких передбачає навчальна дисципліна**

- навчальна аудиторія;
- ноутбук з відеокамерою;
- програмне забезпечення для доступу до мережі Інтернет;
- платформа «MOODL»;
- програмне забезпечення MicrosoftPowerPoint;
- дошка;
- крейда.

**Інформаційне та методичне забезпечення навчальної дисципліни
(рекомендовані джерела інформації)**

Додаток 1.3. (оновлюється щорічно та/або в разі необхідності).

ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ПСИХОЛОГІЯ СЕКСУАЛЬНОСТІ ТА КРИМІНАЛЬНА СЕКСОЛОГІЯ»

Освітній ступінь *бакалавр*
Спеціальність *053 «Психологія»*
на *2023 / 2024* навчальний рік

Форма навчання: **ЗАОЧНА**   Обсяг: **4** кредити ЄКТС (*120* годин)

Навчально-науковий інститут права та інноваційної освіти

Курс *1*   Група *МЗ-ПС-321*

№ теми згідно з РПНД	Назва теми (згідно з РПНД)	обсяг Загальний годин	Аудиторна робота				Самостійна та індивідуальна робота
			Всього	Лекції	Семінари	Практ. заняття	
1	2	3	4	5	6	7	8
2 семестр							
1	Тема 1. Вступ до психології сексуальності. Загальні уявлення про сексуальність.	15	2	2			12
2	Історія становлення сексуальності як науки	15	2		2		12
3	Методи психологічного дослідження сексуальності	15					12
4	Етичні дослідження сексуальності	15	2			2	12
5	Анатомо-фізіологічні основи сексуальності людини	15					12
6	Вікові особливості сексуальної поведінки	15	2	2			12
7	Соціокультурні та психологічні аспекти жіночої і чоловічої сексуальності	15	2	2			12
8	Норма та патологія сексуальної поведінки	15					14
	Всього	120	10	6	2	2	110

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри психології та педагогіки Навчально-наукового інституту права та інноваційної освіти, протокол від 28.08.2023 р. № 1.

Завідувач кафедри
психології та педагогіки

Вікторія КОРНІЄНКО

ІНФОРМАЦІЙНЕ ТА МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

« ПСИХОЛОГІЯ СЕКСУАЛЬНОСТІ ТА КРИМІНАЛЬНА СЕКСОЛОГІЯ »

Освітній ступінь *бакалавр*
Спеціальність *053 «Психологія»*
на *2023 / 2024* навчальний рік

Навчальні посібники, інші дидактичні та методичні матеріали:

1. Діденко С. В. Психологія сексуальності: підручник / С. В. Діденко, О.С. Козлова. – К. : «Академвидав», 2009. – 304 с. (Серія «Альма-матер»).
2. Акімова Л. Н. Психологія сексуальності / Л. Н. Акімова - Одеса:СМІЛ, 2005. - 198 с.
3. Кримінально-виконавча психологія : підручник / за заг. ред. В. Й. Бочелюка, Т. А. Денисової, О. М. Тогочинського. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. 630 с.
4. Зейкан Я., Барсук В., Лисак О. Вступна і заключна промова у кримінальному процесі : навч.-практ. посіб. Київ: Алерта, 2021. 202 с.
5. Кацавець Р. С. Кримінальна психологія : навч. посіб. Вид., 2-ге, допов.Київ: Алерта, 2022. 152 с.
6. Кацавець Р.С. Пенітенціарна психологія. Навч. посіб. К.: Алерта, 2018. 110 с.
7. Ломброзо Ч. Политическая преступность. Киев: Изд. «КНІГ», 2021. 476 с. 6. Кацавець Р.С. Правова психологія. Навчальний посібник. Київ : Алерта. 2021. 120 с.
8. Гарькавець С.О. Юридична психологія: слов.-довід. / С. О. Гарькавець ; Східноукр. нац. ун-т ім. Володимира Даля. - Сєвєродонецьк : СНУ ім В. Даля, 2021. 151 с.

Інтернет-ресурси:

1. <http://osvita.ua/school/psychology/> – освіта. ua.
2. <http://www.meta-ukraine.com> – Мета – українська пошукова система.
3. <http://management.com.ua>.
4. <http://www.google.com> – пошукова система Google.

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри інформаційних технологій Навчально-наукового інституту права та інноваційної освіти, протокол від 28.08.2023 р. № 1.

Завідувач кафедри
Психології та педагогіки

Вікторія КОРНІЄНКО